

Convenție

din 04/11/1950
Versiune actualizată la data de 22/03/2005

pentru apararea drepturilor omului și a libertăților
fundamentale*)

*Nu mai există amendamente consemnate până la data de
17/03/2012.*

*Textele actelor actualizate sunt reproduceri neoficiale ale unor acte
ce au suferit numeroase modificări de-a lungul timpului, dar care nu
au fost republicate în Monitorul Oficial. La astfel de texte nu se va
face referire în nici un document oficial ele având numai un
caracter informativ. Indaco Systems nu își asumă răspunderea
pentru consecințele juridice generate de folosirea acestor acte.
Aplicația Lege4 a fost actualizată până la data de: 01/02/2012.*

@Text actualizat la data de 22.03.2005. Actul include modificările din următoarele acte:

- Protocol nr. 11/1994 publicat în Monitorul Oficial, Partea I nr. 147 din 13/07/1995.
- Protocol nr. 14/2004 publicat în Monitorul Oficial, Partea I nr. 238 din 22/03/2005.

*) Text revizuit în conformitate cu prevederile Protocolului nr. 3, intrat în vigoare la 21 septembrie 1970, ale Protocolului nr. 5, intrat în vigoare la 20 decembrie 1971, și ale Protocolului nr. 8, intrat în vigoare la 1 ianuarie 1990 și cuprinzând, în afara de acestea, textul Protocolului nr. 2 care, în conformitate cu art. 5 paragraful 3, face parte integrantă din convenție odată cu intrarea sa în vigoare la 21 septembrie 1970.

Roma, 4.XI.1950

*Guvernele semnatare, membre ale Consiliului European,
luând în considerare Declarația Universală a Drepturilor Omului, proclamată de Adunarea generală a
Națiunilor Unite la 10 decembrie 1948,
considerând ca această declarație urmărește să asigure recunoașterea și aplicarea universală și efectivă a
drepturilor pe care ea le enunță,
considerând ca scopul Consiliului European este acela de a realiza o uniune mai strânsă între membrii săi și
ca unul dintre mijloacele pentru a atinge acest scop este apararea și dezvoltarea drepturilor omului și a
libertăților fundamentale,
reafirmând atașamentul lor profund față de aceste libertăți fundamentale care constituie temelia însăși a
justiției și a păcii în lume și a caror menținere se bazează în mod esențial, pe de o parte, pe un regim politic cu
adevărat democratic, iar pe de altă parte, pe o concepție comună și un respect comun al drepturilor omului din
care acestea decurg,
hotărâte, în calitatea lor de guverne ale statelor europene animate de același spirit și având un patrimoniu
comun de idealuri și de tradiții politice, de respect al libertății și de preeminență a dreptului, să ia primele
măsuri menite să asigure garantarea colectivă a anumitor drepturi enunțate în Declarația Universală,
au convenit asupra celor ce urmează:*

ARTICOLUL 1

Obligația de a respecta drepturile omului

Înaltele părți contractante recunosc oricărei persoane aflate sub jurisdicția lor drepturile și libertățile definite în titlul I al prezentei convenții.

ARTICOLUL 1 a fost modificat prin punctul 2. din Protocol nr. 11/1994 începând cu 13.07.1995.

TITLUL I

Drepturi si libertati

ARTICOLUL 2

Dreptul la viata

1. Dreptul la viata al oricarei persoane este protejat prin lege. Moartea nu poate fi cauzata cuiva in mod intentionat, decat in executarea unei sentinte capitale pronuntate de un tribunal in cazul in care infractiunea este sanctionata cu aceasta pedeapsa prin lege.

2. Moartea nu este considerata ca fiind cauzata prin incalcarea acestui articol in cazurile in care aceasta ar rezulta dintr-o recurgere absolut necesara la forta:

- a) pentru a asigura apararea oricarei persoane impotriva violentei ilegale;
- b) pentru a efectua o arestare legala sau pentru a impiedica evadarea unei persoane legal detinute;
- c) pentru a reprima, conform legii, tulburari violente sau o insurectie.

ARTICOLUL 2 a fost modificat prin punctul 2. din Protocol nr. 11/1994 incepand cu 13.07.1995.

ARTICOLUL 3

Interzicerea torturii

Nimeni nu poate fi supus torturii, nici pedepselor sau tratamentelor inumane ori degradante.

ARTICOLUL 3 a fost modificat prin punctul 2. din Protocol nr. 11/1994 incepand cu 13.07.1995.

ARTICOLUL 4

Interzicerea sclaviei si a muncii fortate

1. Nimeni nu poate fi tinut in sclavie sau in conditii de aservire.
2. Nimeni nu poate fi constrans sa execute o munca fortata sau obligatorie.
3. Nu se considera munca fortata sau obligatorie in sensul prezentului articol:
 - a) orice munca impusa in mod normal unei persoane supuse detentiei in conditiile prevazute de art. 5 din prezenta conventie sau in timpul in care se afla in libertate conditionata;
 - b) orice serviciu cu caracter militar sau, in cazul celor care refuza sa satisfaca serviciul militar din motive de constiinta, in tarile in care acest lucru este recunoscut ca legitim, un alt serviciu in locul serviciului militar obligatoriu;
 - c) orice serviciu impus in situatii de criza sau de calamitati care ameninta viata sau bunastarea comunitatii;
 - d) orice munca sau serviciu care face parte din obligatiile civile normale.

ARTICOLUL 4 a fost modificat prin punctul 2. din Protocol nr. 11/1994 incepand cu 13.07.1995.

ARTICOLUL 5

Dreptul la libertate si la siguranta

1. Orice persoana are dreptul la libertate si la siguranta. Nimeni nu poate fi lipsit de libertatea sa, cu exceptia urmatoarelor cazuri si potrivit cailor legale:

- a) daca este detinut legal pe baza condamnarii pronuntate de catre un tribunal competent;
 - b) daca a facut obiectul unei arestari sau al unei detineri legale pentru nesupunerea la o hotarare pronuntata, conform legii, de catre un tribunal ori in vederea garantarii executarii unei obligatii prevazute de lege;
 - c) daca a fost arestat sau retinut in vederea aducerii sale in fata autoritatii judiciare competente, atunci cand exista motive verosimile de a banui ca a savarsit o infractiune sau cand exista motive temeinice de a crede in necesitatea de a-l impiedica sa savarseasca o infractiune sau sa fuga dupa savarsirea acesteia;
 - d) daca este vorba de detentia legala a unui minor, hotarata pentru educatia sa sub supraveghere sau despre detentia sa legala, in scopul aducerii sale in fata autoritatii competente;
 - e) daca este vorba despre detentia legala a unei persoane susceptibile sa transmita o boala contagioasa, a unui alienat, a unui alcoolic, a unui toxicoman sau a unui vagabond;
 - f) daca este vorba despre arestarea sau detentia legala a unei persoane pentru a o impiedica sa patrunda in mod ilegal pe teritoriu sau impotriva careia se afla in curs o procedura de expulzare ori de extradare.
2. Orice persoana arestata trebuie sa fie informata, in termenul cel mai scurt si intr-o limba pe care o

intelege, asupra motivelor arestarii sale si asupra oricarei acuzatii aduse impotriva sa.

3. Orice persoana arestata sau detinuta, in conditiile prevazute de paragraful 1 lit. c) din prezentul articol, trebuie adusa de indata inaintea unui judecator sau a altui magistrat imputernicit prin lege cu exercitarea atributiilor judiciare si are dreptul de a fi judecata intr-un termen rezonabil sau eliberata in cursul procedurii. Punerea in libertate poate fi subordonata unei garantii care sa asigure prezentarea persoanei in cauza la audiere.

4. Orice persoana lipsita de libertatea sa prin arestare sau detinere are dreptul sa introduca un recurs in fata unui tribunal, pentru ca acesta sa statueze intr-un termen scurt asupra legalitatii detinerii sale si sa dispuna eliberarea sa daca detinerea este ilegala.

5. Orice persoana care este victima unei arestari sau a unei detineri in conditii contrare dispozitiilor acestui articol are dreptul la reparatii.

ARTICOLUL 5 a fost modificat prin punctul 2. din Protocol nr. 11/1994 incepand cu 13.07.1995.

ARTICOLUL 6

Dreptul la un proces echitabil

1. Orice persoana are dreptul la judecarea in mod echitabil, in mod public si intr-un termen rezonabil a cauzei sale, de catre o instanta independenta si impartiala, instituita de lege, care va hotari fie asupra incalcarii drepturilor si obligatiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricarei acuzatii in materie penala indreptate impotriva sa. Hotararea trebuie sa fie pronuntata in mod public, dar accesul in sala de sedinta poate fi interzis presei si publicului pe intreaga durata a procesului sau a unei parti a acestuia in interesul moralitatii, al ordinii publice ori al securitatii nationale intr-o societate democratica, atunci cand interesele minorilor sau protectia vietii private a partilor la proces o impun, sau in masura considerata absolut necesara de catre instanta atunci cand, in imprejurari speciale, publicitatea ar fi de natura sa aduca atingere intereselor justitiei.

2. Orice persoana acuzata de o infractiune este prezumata nevinovata pana ce vinovatia sa va fi legal stabilita.

3. Orice acuzat are, in special, dreptul:

a) sa fie informat, in termenul cel mai scurt, intr-o limba pe care o intelege si in mod amanuntit, asupra naturii si cauzei acuzatiei aduse impotriva sa;

b) sa dispuna de timpul si de inlesnirile necesare pregatirii apararii sale;

c) sa se apere el insusi sau sa fie asistat de un aparator ales de el si, daca nu dispune de mijloacele necesare pentru a plati un aparator, sa poata fi asistat in mod gratuit de un avocat din oficiu, atunci cand interesele justitiei o cer;

d) sa intrebe sau sa solicite audierea martorilor acuzarii si sa obtina citarea si audierea martorilor apararii in aceleasi conditii ca si martorii acuzarii;

e) sa fie asistat in mod gratuit de un interpret, daca nu intelege sau nu vorbeste limba folosita la audiere.

ARTICOLUL 6 a fost modificat prin punctul 2. din Protocol nr. 11/1994 incepand cu 13.07.1995.

ARTICOLUL 7

Nici o pedeapsa fara lege

1. Nimeni nu poate fi condamnat pentru o actiune sau o omisiune care, in momentul in care a fost savarsita, nu constituie o infractiune, potrivit dreptului national sau international. De asemenea, nu se poate aplica o pedeapsa mai severa decat aceea care era aplicabila in momentul savarsirii infractiunii.

2. Prezentul articol nu va aduce atingere judecarii si pedepsirii unei persoane vinovate de o actiune sau de o omisiune care, in momentul savarsirii sale, era considerata infractiune potrivit principiilor generale de drept recunoscute de natiunile civilizate.

ARTICOLUL 7 a fost modificat prin punctul 2. din Protocol nr. 11/1994 incepand cu 13.07.1995.

ARTICOLUL 8

Dreptul la respectarea vietii private si de familie

1. Orice persoana are dreptul la respectarea vietii sale private si de familie, a domiciliului sau si a corespondentei sale.

2. Nu este admis amestecul unei autoritati publice in exercitarea acestui drept decat in masura in care acest amestec este prevazut de lege si daca constituie o masura care, intr-o societate democratica, este necesara

pentru securitatea nationala, siguranta publica, bunastarea economica a tarii, apararea ordinii si prevenirea faptelor penale, protejarea sanatatii sau a moralei, ori protejarea drepturilor si libertatilor altora.

ARTICOLUL 8 a fost modificat prin punctul 2. din Protocol nr. 11/1994 incepand cu 13.07.1995.

ARTICOLUL 9

Libertatea de gandire, de constiinta si de religie

1. Orice persoana are dreptul la libertatea de gandire, de constiinta si de religie; acest drept include libertatea de a-si schimba religia sau convingerea, precum si libertatea de a-si manifesta religia sau convingerea in mod individual sau in colectiv, in public sau in particular, prin cult, invatamant, practici si indeplinirea ritualurilor.

2. Libertatea de a-si manifesta religia sau convingerile nu poate face obiectul altor restrangeri decat acelea care, prevazute de lege, constituie masuri necesare, intr-o societate democratica, pentru siguranta publica, protectia ordinii, a sanatatii sau a moralei publice ori pentru protejarea drepturilor si libertatilor altora.

ARTICOLUL 9 a fost modificat prin punctul 2. din Protocol nr. 11/1994 incepand cu 13.07.1995.

ARTICOLUL 10

Libertatea de exprimare

1. Orice persoana are dreptul la libertatea de exprimare. Acest drept cuprinde libertatea de opinie si libertatea de a primi sau de a comunica informatii ori idei fara amestecul autoritatilor publice si fara a tine seama de frontiere. Prezentul articol nu impiedica statele sa supuna societatile de radiodifuziune, de cinematografie sau de televiziune unui regim de autorizare.

2. Exercitarea acestor libertati ce comporta indatoriri si responsabilitati poate fi supusa unor formalitati, conditii, restrangeri sau sanctiuni prevazute de lege, care constituie masuri necesare, intr-o societate democratica, pentru securitatea nationala, integritatea teritoriala sau siguranta publica apararea ordinii si prevenirea infractiunilor, protectia sanatatii sau a moralei, protectia reputatiei sau a drepturilor altora, pentru a impiedica divulgarea de informatii confidentiale sau pentru a garanta autoritatea si impartialitatea puterii judecatoresti.

ARTICOLUL 10 a fost modificat prin punctul 2. din Protocol nr. 11/1994 incepand cu 13.07.1995.

ARTICOLUL 11

Libertatea de intrunire si de asociere

1. Orice persoana are dreptul la libertatea de intrunire pasnica si la libertatea de asociere, inclusiv dreptul de a constitui cu altii syndicate si de a se afilia la syndicate pentru apararea intereselor sale.

2. Exercitarea acestor drepturi nu poate face obiectul altor restrangeri decat acelea care, prevazute de lege, constituie masuri necesare, intr-o societate democratica, pentru securitatea nationala, siguranta publica, apararea ordinii si prevenirea infractiunilor, protejarea sanatatii sau a moralei ori pentru protectia drepturilor si libertatilor altora. Prezentul articol nu interzice ca restrangeri legale sa fie impuse exercitarii acestor drepturi de catre membrii fortelor armate, ai politiei sau ai administratiei de stat.

ARTICOLUL 11 a fost modificat prin punctul 2. din Protocol nr. 11/1994 incepand cu 13.07.1995.

ARTICOLUL 12

Dreptul la casatorie

Incepand cu varsta stabilita prin lege, barbatul si femeia au dreptul de a se casatori si de a intemeia o familie conform legislatiei nationale ce reglementeaza exercitarea acestui drept.

ARTICOLUL 12 a fost modificat prin punctul 2. din Protocol nr. 11/1994 incepand cu 13.07.1995.

ARTICOLUL 13

Dreptul la un recurs efectiv

Orice persoana, ale carei drepturi si libertati recunoscute de prezenta conventie au fost incalcate, are dreptul sa se adreseze efectiv unei instante nationale, chiar si atunci cand incalcare s-ar datora unor persoane care au actionat in exercitarea atributiilor lor oficiale.

ARTICOLUL 13 a fost modificat prin punctul 2. din Protocol nr. 11/1994 incepand cu 13.07.1995.

ARTICOLUL 14

Interzicerea discriminarii

Exercitarea drepturilor si libertatilor recunoscute de prezenta conventie trebuie sa fie asigurata fara nici o deosebire bazata, in special, pe sex, rasa, culoare, limba, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine nationala sau sociala, apartenenta la o minoritate nationala, avere, nastere sau orice alta situatie.

ARTICOLUL 14 a fost modificat prin punctul 2. din Protocol nr. 11/1994 incepand cu 13.07.1995.

ARTICOLUL 15

Derogare in caz de stare de urgenta

1. In caz de razboi sau de alt pericol public ce ameninta viata natiunii, orice inalta parte contractanta poate lua masuri care deroga de la obligatiile prevazute de prezenta conventie, in masura stricta in care situatia o cere si cu conditia ca aceste masuri sa nu fie in contradictie cu alte obligatii care decurg din dreptul international.

2. Dispozitia precedenta nu ingaduie nici o derogare de la art. 2, cu exceptia cazului de deces rezultand din acte licite de razboi, si nici de la art. 3, art. 4 paragraful 1 si art. 7.

3. Orice inalta parte contractanta ce exercita acest drept de derogare il informeaza pe deplin pe secretarul general al Consiliului Europei cu privire la masurile luate si la motivele care le-au determinat. Aceasta trebuie, de asemenea, sa informeze pe secretarul general al Consiliului Europei si asupra datei la care aceste masuri au incetat a fi in vigoare si de la care dispozitiile conventiei devin din nou deplin aplicabile.

ARTICOLUL 15 a fost modificat prin punctul 2. din Protocol nr. 11/1994 incepand cu 13.07.1995.

ARTICOLUL 16

Restrictii ale activitatii politice a strainilor

Nici o dispozitie a art. 10, 11 si 14 nu poate fi considerata ca interzicand inaltelor parti contractante sa impuna restrangeri activitatii politice a strainilor.

ARTICOLUL 16 a fost modificat prin punctul 2. din Protocol nr. 11/1994 incepand cu 13.07.1995.

ARTICOLUL 17

interzicerea abuzului de drept

Nici o dispozitie din prezenta conventie nu poate fi interpretata ca implicand, pentru un stat, un grup sau un individ, un drept oarecare de a desfasura o activitate sau de a indeplini un act ce urmareste distrugerea drepturilor sau a libertatilor recunoscute de prezenta conventie sau de a aduce limitari mai ample acestor drepturi si libertati decat acelea prevazute de aceasta conventie.

ARTICOLUL 17 a fost modificat prin punctul 2. din Protocol nr. 11/1994 incepand cu 13.07.1995.

ARTICOLUL 18

Limitarea folosirii restrangerii drepturilor

Restrangerile care, in termenii prezentei conventii, sunt aduse respectivelor drepturi si libertati nu pot fi aplicate decat in scopul pentru care ele au fost prevazute.

ARTICOLUL 18 a fost modificat prin punctul 2. din Protocol nr. 11/1994 incepand cu 13.07.1995.

TITLUL I a fost modificat prin punctul 2. din Protocol nr. 11/1994 incepand cu 13.07.1995.

TITLUL II

Curtea Europeana a Drepturilor Omului

ARTICOLUL 19

Infintarea Curtii

Pentru a asigura respectarea angajamentelor care decurg pentru inaltele parti contractante din prezenta conventie si din protocoalele sale, se infiinteaza o Curte Europeana a Drepturilor Omului, numita in continuare Curtea. Aceasta va functiona permanent.

ARTICOLUL 20

Numarul judecatorilor

Curtea se compune dintr-un numar de judecatori egal cu cel al inaltelor parti contractante.

ARTICOLUL 21

Conditii de exercitare a functiilor

1. Judecatorii trebuie sa se bucure de cea mai inalta reputatie morala si sa intruneasca conditiile cerute pentru exercitarea unor inalte functiuni judiciare sau sa fie juristi avand o competenta recunoscuta.
2. Judecatorii isi exercita mandatul cu titlu individual.
3. In cursul mandatului lor, judecatorii nu pot exercita nici o activitate incompatibila cu cerintele de independenta, de imparialitate sau de disponibilitate impuse de o activitate cu caracter permanent; orice problema ridicata in aplicarea acestui paragraf este rezolvata de catre Curte.

ARTICOLUL 22

Alegerea judecatorilor

1. Judecatorii sunt alesi de Adunarea Parlamentara in numele fiecarei inalte parti contractante, cu majoritatea voturilor exprimate, de pe o lista de trei candidati prezentati de inalta parte contractanta.
2. Abrogat prin alineatul din Protocol nr. 14/2004 incepand cu 22.03.2005.

ARTICOLUL 23

Durata mandatului si revocarea

1. Judecatorii sunt alesi pentru o perioada de 9 ani. Ei nu pot fi realesi.
2. Mandatul judecatorilor se incheie atunci cand ei implinesc varsta de 70 de ani.
3. Judecatorii raman in functie pana la inlocuirea lor. Ei continua totusi sa se ocupe de cauzele cu care au fost deja sesizati.
4. Un judecator nu poate fi revocat din functie decat daca ceilalti judecatori decid, cu o majoritate de doua treimi, ca el nu mai corespunde conditiilor cerute.

ARTICOLUL 23 a fost modificat prin alineatul din Protocol nr. 14/2004 incepand cu 22.03.2005.

ARTICOLUL 24

Grefa si raportorii

1. Curtea dispune de o grefa ale carei sarcini si organizare sunt stabilite prin regulamentul Curtii.
2. Atunci cand se pronunta in complet de judecator unic, Curtea este asistata de raportori care isi exercita functiile sub autoritatea presedintelui Curtii. Ei fac parte din grefa Curtii.

ARTICOLUL 24 a fost modificat prin alineatul din Protocol nr. 14/2004 incepand cu 22.03.2005.

ARTICOLUL 25

Adunarea generala a Curtii

Curtea reunita in Adunarea plenara:

- a) alege, pentru o durata de 3 ani, pe presedintele sau si pe unul sau doi vicepresedinti; ei pot fi realesi;
- b) constituie Camere pentru o perioada determinata;
- c) alege presedintele camerelor Curtii, care pot fi realesi;
- d) adopta regulamentul Curtii;

Litera d) a fost modificata prin punctul 1. din Protocol nr. 14/2004 incepand cu 22.03.2005.

- e) alege grefierul si unul sau mai multi grefieri adjuncti;

Litera e) a fost modificata prin punctul 2. din Protocol nr. 14/2004 incepand cu 22.03.2005.

- f) formuleaza orice cerere in temeiul art. 26 alin. 2.

Litera f) a fost introdusa prin punctul 3. din Protocol nr. 14/2004 incepand cu 22.03.2005.

ARTICOLUL 25 a fost modificat prin alineatul din Protocol nr. 14/2004 incepand cu 22.03.2005.

ARTICOLUL 26

Completele de judecatori unici, comitete, Camere si Marea Camera

1. Pentru examinarea cauzelor deduse judecatii Curtii, aceasta se constituie din complete formate din judecator unic, comitete de 3 judecatori, Camere de 7 judecatori si Marea Camera, formata din 17 judecatori. Camerele Curtii constituie comitete pentru o perioada determinata.

2. La cererea Adunarii generale a Curtii, Comitetul Ministrilor poate sa reduca la 5 numarul judecatorilor Camerelor, prin decizie unanima si pentru o perioada determinata.

3. Judecatorul unic nu va examina nici o cerere introdusa impotriva inaltei parti contractante in numele careia a fost ales.

4. Judecatorul ales in numele unei inalte parti contractante care este parte in cauza este membru de drept al Camerei sau al Marii Camere. In absenta sa ori in cazul in care nu poate participa, va participa in calitate de judecator o persoana aleasa de presedintele Curtii de pe o lista prezentata in prealabil de catre inalta parte contractanta.

5. De asemenea, fac parte din Marea Camera presedintele Curtii, vicepresedintii, presedintii Camerelor si alti judecatori desemnati in conformitate cu regulamentul Curtii. Cand cauza este transmisa Marii Camere in temeiul art. 43, nici un judecator al Camerei care a pronuntat decizia nu poate sa faca parte din Marea Camera, cu exceptia presedintelui Camerei si a judecatorului care a participat in numele inaltei parti contractante interesate.

ARTICOLUL 26 a fost modificat prin alineatul din Protocol nr. 14/2004 incepand cu 22.03.2005.

ARTICOLUL 27

Competenta judecatorilor unici

1. Judecatorul unic poate declara inadmisibila o cauza, in temeiul art. 34, sau poate decide radierea ei de pe rol atunci cand o asemenea decizie poate fi luata fara o examinare suplimentara.

2. Decizia este definitiva.

3. Daca judecatorul unic nu declara inadmisibila o cauza sau nu o radiaza de pe rol, acesta o va transmite unui comitet sau unei Camere pentru o examinare suplimentara.

ARTICOLUL 27 a fost introdus prin alineatul din Protocol nr. 14/2004 incepand cu 22.03.2005.

ARTICOLUL 28

Competenta comitetelor

1. Un comitet sesizat cu o cerere individuala formulata in temeiul art. 34 poate, cu unanimitate de voturi:

a) sa o declare ca fiind inadmisibila sau sa o radieze de pe rol, atunci cand o asemenea decizie poate fi luata fara o examinare suplimentara; sau

b) sa o declare ca admisibila si sa pronunte in acelasi timp o hotarare pe fond, atunci cand problema

referitoare la interpretarea sau aplicarea Conventiei ori a protocoalelor sale, care este la originea cauzei, face obiectul unei jurisprudente constante a Curtii.

2. Deciziile si hotararile prevazute la alin. 1 sunt definitive.

3. Daca judecatorul ales in numele inaltei parti contractante, parte in cauza, nu este membru al comitetului, acesta din urma poate, in orice faza a procedurii, sa il invite sa participe in locul unuia dintre membri, tinand seama de toti factorii pertinenti, inclusiv daca partea a contestat aplicarea procedurii prevazute la alin. 1.

ARTICOLUL 28 a fost modificat prin alineatul din Protocol nr. 14/2004 incepand cu 22.03.2005.

ARTICOLUL 29

Decizii ale Camerelor asupra admisibilitatii si fondului

1. Daca nu a fost luata nici o decizie in temeiul art. 27 sau 28 si nici nu a fost pronuntata o hotarare potrivit art. 28, Camera se pronunta asupra admisibilitatii si a fondului cererilor individuale formulate conform art. 34. Decizia asupra admisibilitatii poate fi luata separat.

Punctul 1. a fost modificat prin punctul 1. din Protocol nr. 14/2004 incepand cu 22.03.2005.

2. O Camera se pronunta asupra admisibilitatii si a fondului cererilor introduse de state in virtutea art. 33. Cu exceptia cazurilor in care Curtea decide altfel, in cazuri exceptionale decizia asupra admisibilitatii se ia separat.

Punctul 2. a fost completat prin punctul 2. din Protocol nr. 14/2004 incepand cu 22.03.2005.

3. Abrogat prin punctul 3. din Protocol nr. 14/2004 incepand cu 22.03.2005.

ARTICOLUL 30

Desesizarea in favoarea Marii Camere

In cazul in care cauza adusa inaintea unei Camere ridica o problema grava privitoare la interpretarea conventiei sau a protocoalelor sale, sau daca solutionarea unei probleme poate conduce la o contradictie cu o hotarare pronuntata anterior de Curte, Camera poate, atat timp cat nu a pronuntat hotararea sa, sa se desesizeze in favoarea Marii Camere, in afara cazului in care una dintre parti se opune la aceasta.

ARTICOLUL 31

Atributii ale Marii Camere

Marea Camera:

1. se pronunta asupra cererilor introduse in virtutea art. 33 sau a art. 34, atunci cand cauza i-a fost deferita de Camera in virtutea art. 30 sau cand cauza i-a fost deferita in virtutea art. 43; si

2. examineaza cererile de aviz consultativ introduse in virtutea art. 47.

*) Potrivit art. 10 din Protocolul statelor membre ale Consiliului Europei nr. 14/2004, art. 31 din Conventia pentru apararea drepturilor omului si a libertatilor fundamentale se modifica.

ARTICOLUL 32

Competenta Curtii

1. Competenta Curtii acopera toate problemele privind interpretarea si aplicarea conventiei si a protocoalelor sale, care ii sunt supuse in conditiile prevazute in art. 33, 34, 46 si 47.

Punctul 1. a fost modificat prin linia din Protocol nr. 14/2004 incepand cu 22.03.2005.

2. In caz de contestare a competentei sale, Curtea hotaraste.

ARTICOLUL 33

Cauze interstatuale

Orice inalta parte contractanta poate sesiza Curtea asupra oricarei pretinse incalcare a prevederilor conventiei si ale protocoalelor sale de catre o alta inalta parte contractanta.

ARTICOLUL 34

Cereri individuale

Curtea poate fi sesizata printr-o cerere de catre orice persoana fizica, orice organizatie neguvernamentala

sau de orice grup de particulari care se pretinde victima a unei incalcarii de catre una dintre inaltele parti contractante a drepturilor recunoscute in conventie sau in protocoalele sale. Inaltele parti contractante se angajeaza sa nu impiedice prin nici o masura exercitiul eficace al acestui drept.

ARTICOLUL 35

Conditii de admisibilitate

1. Curtea nu poate fi sesizata decat dupa epuizarea cailor de recurs interne, asa cum se intelege din principiile de drept international general recunoscute, si intr-un termen de 6 luni, incepand cu data deciziei interne definitive.

2. Curtea nu retine nici o cerere individuala introdusa in aplicarea art. 34, daca:

a) ea este anonima; sau

b) ea este in mod esential aceeaasi cu o cerere examinata anterior de catre Curte sau deja supusa unei alte instante internationale de ancheta sau de reglementare si daca ea nu contine fapte noi.

3. Curtea declara inadmisibila orice cerere individuala introdusa in temeiul art. 34, atunci cand apreciaza ca:

a) cererea este incompatibila cu prevederile Conventiei sau ale protocoalelor sale, este in mod vadit neintemeiata ori abuziva; sau

b) reclamantul nu a suferit nici un prejudiciu important, cu exceptia cazului in care respectarea drepturilor omului garantate prin Conventie si prin protocoalele sale impune examinarea pe fond a cererii si cu conditia de a nu respinge pentru acest motiv nici o cauza care nu a fost examinata corespunzator de o instanta nationala.

Punctul 3. a fost modificat prin alineatul din Protocol nr. 14/2004 incepand cu 22.03.2005.

4. Curtea respinge orice cerere pe care o considera inadmisibila in aplicarea prezentului articol. Ea poate proceda astfel in orice stadiu al procedurii.

ARTICOLUL 36

Interventia tertilor

1. In orice cauza aflata in fata unei Camere sau a Marii Camere, o inalta parte contractanta, al carei cetatean este reclamantul, are dreptul de a prezenta observatii scrise si de a lua parte la audieri.

2. In interesul bunei administrari a justitiei, presedintele Curtii poate invita orice inalta parte contractanta care nu este parte in cauza sau orice persoana interesata, alta decat reclamantul, sa prezinte observatii scrise sau sa ia parte la audiere.

3. In orice cauza aflata pe rolul unei Camere sau al Marii Camere comisarul pentru drepturile omului al Consiliului Europei poate prezenta observatii scrise si poate lua parte la audieri.

Punctul 3. a fost introdus prin alineatul din Protocol nr. 14/2004 incepand cu 22.03.2005.

ARTICOLUL 37

Scoaterea de pe rol

1. In orice stadiu al procedurii, Curtea poate hotari scoaterea de pe rol a unei cereri atunci cand circumstantele permit sa se traga concluzia ca:

a) solicitantul nu doreste sa o mai mentina; sau

b) litigiul a fost rezolvat; sau

c) pentru orice alt motiv, constatat de Curte, continuarea examinarii cererii nu se mai justifica.

Totusi Curtea continua examinarea cererii daca respectarea drepturilor omului garantate prin conventie si prin protocoalele sale o cere.

2. Curtea poate hotari repunerea pe rol a unei cereri atunci cand ea considera ca imprejurarile o justifica.

ARTICOLUL 38

Examinarea in contradictoriu a cauzei

Curtea examineaza cauza in conditii de contradictorialitate cu reprezentantii partilor si, daca este cazul, procedeaza la o ancheta, pentru a carei buna desfasurare inaltele parti contractante implicate vor pune la dispozitie toate facilitatile necesare.

ARTICOLUL 38 a fost modificat prin alineatul din Protocol nr. 14/2004 incepand cu 22.03.2005.

ARTICOLUL 39

Solutionari pe cale amiabila

1. In orice etapa a procedurii Curtea se poate pune la dispozitia partilor in vederea solutionarii pe cale amiabila a cauzei, care sa reflecte respectarea drepturilor omului, asa cum sunt recunoscute acestea in Conventie si in protocoalele sale.

2. Procedura descrisa la alin. 1 este confidentiala.

3. In cazul incheierii unei conventii de rezolvare amiabila, Curtea scoate cauza de pe rol printr-o decizie care se limiteaza la o prezentare sumara a situatiei de fapt si a solutiei adoptate.

4. Aceasta decizie este transmisa Comitetului Ministrilor, care supravegheaza executarea clauzelor din conventia de solutionare pe cale amiabila, asa cum au fost retinute in decizie.

ARTICOLUL 39 a fost modificat prin alineatul din Protocol nr. 14/2004 incepand cu 22.03.2005.

ARTICOLUL 40

Audiere publica si acces la documente

1. Audierea este publica, in afara cazului in care Curtea nu decide altfel, motivat de circumstante exceptionale.

2. Documentele depuse la greva sunt accesibile publicului, in afara cazului in care presedintele Curtii nu decide altfel.

ARTICOLUL 41

Reparatie echitabila

Daca Curtea declara ca a avut loc o incalcare a conventiei sau a protocoalelor sale si daca dreptul intern al inaltei parti contractante nu permite decat o inlaturare incompleta a consecintelor acestei incalcari, Curtea acorda partii lezate, daca este cazul, o reparatie echitabila.

ARTICOLUL 42

Hotararile Camerelor

Hotararile Camerelor devin definitive conform dispozitiilor art. 44 paragraful 2.

ARTICOLUL 43

Retrimiteria in fata Marii Camere

1. Intr-un termen de 3 luni de la data hotararii unei Camere, orice parte in cauza poate, in cazuri exceptionale, sa ceara retrimiterea cauzei in fata Marii Camere.

2. Un colegiu de cinci judecatori ai Marii Camere accepta cererea in cazul in care cauza ridica o problema grava referitoare la interpretarea sau la aplicarea conventiei sau a protocoalelor sale, sau o alta problema grava cu caracter general.

3. In cazul in care colegiul accepta cererea, Marea Camera se pronunta asupra cauzei printr-o hotarare.

ARTICOLUL 44

Hotarari definitive

1. Hotararea Marii Camere este definitiva.

2. Hotararea unei Camere devine definitiva:

a) atunci cand partile declara ca ele nu vor cere retrimiterea cauzei in fata Marii Camere; sau

b) la 3 luni de la data hotararii, daca retrimiterea cauzei in fata Marii Camere nu a fost ceruta; sau

c) atunci cand Colegiul Marii Camere respinge cererea de retrimitere formulata potrivit art. 43.

3. Hotararea definitiva se publica.

ARTICOLUL 45

Motivarea hotararilor si deciziilor

1. Hotararile, precum si deciziile care declara cererile admisibile sau inadmisibile sunt motivate.

2. Daca hotararea nu exprima in totalitate sau in parte opinia unanima a judecatorilor, oricare judecator are dreptul sa adauge acesteia expunerea opiniei sale separate.

ARTICOLUL 46

Forta obligatorie si executarea hotararilor

1. Inaltele parti contractante se obliga sa se conformeze hotararilor definitive ale Curtii, pronuntate in cauzele in care sunt parti.

2. Hotararea definitiva a Curtii se transmite Comitetului Ministrilor care supravegheaza executarea acesteia.
3. In cazul in care Comitetul Ministrilor considera ca supravegherea executarii unei hotarari definitive este impiedicata de o dificultate de interpretare a acestei hotarari, el poate sesiza Curtea pentru a se pronunta asupra acestei probleme de interpretare. Decizia cu privire la sesizarea Curtii se ia prin vot cu o majoritate de doua treimi din numarul reprezentantilor cu drept de a participa la lucrarile Comitetului Ministrilor.
4. In cazul in care Comitetul Ministrilor considera ca o inalta parte contractanta refuza sa se conformeze unei hotarari definitive pronuntate intr-un litigiu in care este parte, acesta poate, dupa ce a pus in intarziere inalta parte contractanta, sa sesizeze Curtea cu privire la problema respectarii de catre aceasta a obligatiei prevazute la alin. 1, printr-o decizie luata cu votul majoritatii de doua treimi din numarul reprezentantilor cu drept de a participa la lucrarile Comitetului Ministrilor.
5. Daca Curtea constata o incalcare a prevederilor alin. 1, trimite cauza Comitetului Ministrilor pentru ca acesta sa examineze masurile care se impun. Daca Curtea constata ca nu s-a produs o incalcare a prevederilor alin. 1, va transmite cauza Comitetului Ministrilor, care va decide incetarea supravegherii executarii.

ARTICOLUL 46 a fost modificat prin alineatul din Protocol nr. 14/2004 incepand cu 22.03.2005.

ARTICOLUL 47

Avize consultative

1. Curtea poate, la cererea Comitetului Ministrilor, sa dea avize consultative asupra problemelor juridice privind interpretarea conventiei si a protocoalelor sale.
2. Aceste avize nu se pot referi la probleme legate de continutul sau de intinderea drepturilor si a libertatilor definite in titlul I al conventiei si in protocoalele sale, nici asupra altor probleme de care Curtea sau Comitetul Ministrilor ar putea sa ia cunostinta ca urmare a introducerii unui recurs prevazut in conventie.
3. Decizia Comitetului Ministrilor de a cere un aviz Curtii este luata prin votul majoritatii reprezentantilor care au dreptul de a face parte din acesta.

ARTICOLUL 48

Competenta consultativa a Curtii

Curtea decide daca cererea de aviz consultativ prezentata de Comitetul Ministrilor este de competenta sa, asa cum aceasta este definita de art. 47.

ARTICOLUL 49

Motivarea avizelor consultative

1. Avizul Curtii trebuie motivat.
2. Daca avizul nu exprima in tot sau in parte opinia unanima a judecatorilor, oricare judecator are dreptul sa alature acestuia expunerea opiniei sale separate.
3. Avizul Curtii este transmis Comitetului Ministrilor.

ARTICOLUL 50

Cheltuieli de functionare a Curtii

Cheltuielile de functionare a Curtii sunt in sarcina Consiliului Europei.

ARTICOLUL 51

Privilegii si imunitati ale judecatorilor

Judecatorii se bucura, pe timpul exercitarii functiilor lor, de privilegiile si imunitatile prevazute la art. 40 din Statutul Consiliului Europei si de acordurile incheiate in virtutea acestui articol.

TITLUL II a fost modificat prin alineatul din Protocol nr. 11/1994 incepand cu 13.07.1995.

TITLUL III

Dispozitii diverse

ARTICOLUL 52

Anchetele secretarului general

Oricare inalta parte contractanta va furniza, la solicitarea secretarului general al Consiliului Europei,

explicatiile cerute asupra felului in care dreptul sau intern asigura aplicarea efectiva a tuturor dispozitiilor acestei conventii.

ARTICOLUL 52 a fost modificat prin punctul 1. din Protocol nr. 11/1994 incepand cu 13.07.1995.

ARTICOLUL 53

Apararea drepturilor omului recunoscute

Nici o dispozitie din prezenta conventie nu va fi interpretata ca limitand sau aducand atingere drepturilor omului si libertatilor fundamentale care ar putea fi recunoscute conform legilor oricarei parti contractante sau oricarei alte conventii la care aceasta parte contractanta este parte.

ARTICOLUL 53 a fost modificat prin punctul 1. din Protocol nr. 11/1994 incepand cu 13.07.1995.

ARTICOLUL 54

Competentele Comitetului Ministrilor

Nici o dispozitie a prezentei conventii nu aduce atingere competentelor conferite Comitetului Ministrilor prin Statutul Consiliului Europei.

ARTICOLUL 54 a fost modificat prin punctul 1. din Protocol nr. 11/1994 incepand cu 13.07.1995.

ARTICOLUL 55

Renuntarea la late mijloace de reglementare a diferendelor

Inaltele parti contractante renunta reciproc, in afara unei intelegeri speciale, sa se prevealeze de tratatele, conventiile sau de declaratiile care exista intre ele, in vederea supunerii, pe calea unei cereri, a unui diferend aparut din interpretarea sau aplicarea prezentei conventii unui alt mod de reglementare decat cele prevazute de numita conventie.

ARTICOLUL 55 a fost modificat prin punctul 1. din Protocol nr. 11/1994 incepand cu 13.07.1995.

ARTICOLUL 56

Aplicarea teritoriala

1. Orice stat poate, in momentul ratificarii, sau in orice alt moment ulterior sa declare, prin notificare adresata secretarului general al Consiliului Europei, ca prezenta conventie se va aplica, sub rezerva paragrafului 4 al prezentului articol, tuturor sau unuia dintre teritoriile ale caror relatii internationale el le asigura.

Punctul 1. a fost modificat prin punctul 3. din Protocol nr. 11/1994 incepand cu 13.07.1995.

2. Conventia se va aplica teritoriului sau teritoriilor desemnate in notificare incepand cu a 30-a zi socotita de la data la care secretarul general al Consiliului Europei va fi primit aceasta notificare.

3. In respectivele teritorii, dispozitiile prezentei conventii vor fi aplicate tinand seama de necesitatile locale.

4. Orice stat care a facut o declaratie conform primului paragraf din acest articol poate ulterior, in orice moment, sa declare relativ la unul sau mai multe teritorii vizate in aceasta declaratie ca accepta competenta Curtii de a lua cunostinta de cererile persoanelor fizice, organizatiilor neguvernamentale sau ale grupurilor de persoane particulare, conform art. 34 din conventie.

Punctul 4. a fost modificat prin punctul 3. din Protocol nr. 11/1994 incepand cu 13.07.1995.

ARTICOLUL 56 a fost modificat prin punctul 1. din Protocol nr. 11/1994 incepand cu 13.07.1995.

ARTICOLUL 57

Rezerve

1. Oricare stat poate, in momentul semnarii prezentei conventii sau al depunerii instrumentului sau de ratificare, sa formuleze o rezerva in legatura cu o dispozitie anume a conventiei, in masura in care o lege atunci in vigoare pe teritoriul sau nu este conforma cu aceasta dispozitie. Rezervele cu caracter general nu sunt autorizate in termenii prezentului articol.

2. Orice rezerva emisa conform prezentului articol necesita o scurta expunere privind legea in cauza.

ARTICOLUL 57 a fost modificat prin punctul 1. din Protocol nr. 11/1994 incepand cu 13.07.1995.

ARTICOLUL 58

Denuntare

1. O inalta parte contractanta nu poate denunta prezenta conventie decat dupa expirarea unui termen de 5 ani incepand cu data intrarii in vigoare a conventiei in ceea ce o priveste si prin intermediul unui preaviz de 6 luni, dat printr-o notificare adresata secretarului general al Consiliului Europei care informeaza despre aceasta celelalte parti contractante.

2. Aceasta denuntare nu poate avea drept efect sa dezlege inalta parte contractanta interesata de obligatiile continute in prezenta conventie in ceea ce priveste orice fapt care, putand constitui o incalcare a acestor obligatii, ar fi fost comis de ea anterior datei la care denuntarea isi produce efectele.

3. Sub aceeasi rezerva ar inceta de a mai fi parte la prezenta conventie orice parte contractanta care ar inceta de a mai fi membru al Consiliului Europei.

4. Conventia poate fi denuntata conform dispozitiilor paragrafelor precedente in ceea ce priveste orice teritoriu pentru care ea a fost declarata aplicabila potrivit art. 56.

Punctul 4. a fost modificat prin punctul 3. din Protocol nr. 11/1994 incepand cu 13.07.1995.

ARTICOLUL 58 a fost modificat prin punctul 1. din Protocol nr. 11/1994 incepand cu 13.07.1995.

ARTICOLUL 59

Semnare si ratificare

1. Prezenta conventie este deschisa spre semnare membrilor Consiliului Europei. Ea va fi ratificata. Ratificarile vor fi depuse la secretarul general al Consiliului Europei.

2. Uniunea Europeana poate adera la prezenta Conventie.

Punctul 2. a fost introdus prin punctul 1. din Protocol nr. 14/2004 incepand cu 22.03.2005.

3. Prezenta conventie va intra in vigoare dupa depunerea a zece instrumente de ratificare.

Punctul 3. a fost modificat prin punctul 2. din Protocol nr. 14/2004 incepand cu 22.03.2005.

4. Pentru orice semnatar care o va ratifica ulterior, conventia va intra in vigoare din momentul depunerii instrumentului de ratificare.

Punctul 4. a fost modificat prin punctul 2. din Protocol nr. 14/2004 incepand cu 22.03.2005.

5. Secretarul general al Consiliului Europei va notifica tuturor membrilor Consiliului Europei intrarea in vigoare a conventiei, numele inaltelor parti contractante care au ratificat-o, precum si depunerea oricarui instrument de ratificare intervenita ulterior.

Punctul 5. a fost modificat prin punctul 2. din Protocol nr. 14/2004 incepand cu 22.03.2005.

Incheiata la Roma, la 4 noiembrie 1950, in limbile franceza si engleza, ambele texte fiind egal autentice, intr-un singur exemplar care va fi depus in arhivele Consiliului Europei.

Secretarul general va transmite copie certificata tuturor semnatarilor.

ARTICOLUL 59 a fost modificat prin punctul 1. din Protocol nr. 11/1994 incepand cu 13.07.1995.

TITLUL III a fost modificat prin punctul 1. din Protocol nr. 11/1994 incepand cu 13.07.1995.

LA CONVENTIE

*) Potrivit art. 2 punctul 4 din Protocolul nr. 11/1994, Protocolul aditional la conventie se modifica.

PROTOCOLUL Nr. 2
atribuind Curtii Europene a Drepturilor Omului competenta de
a da avize consultative

*) Potrivit art. 1 din Protocolul nr. 11/1994, Protocolul nr. 2 atribuind Curtii Europene a Drepturilor Omului competenta de a da avize consultative se modifica

PROTOCOLUL Nr. 4
recunoscand anumite drepturi si libertati, altele decat cele deja
inscrise in conventie si in primul Protocol aditional la conventie

*) Potrivit art. 2 punctul 5 din Protocolul nr. 11/1994, Protocolul nr. 4 se modifica.

PROTOCOLUL Nr. 6
privind abolirea pedepsei cu moartea

*) Potrivit art. 2 punctul 6 din Protocolul nr. 11/1994, Protocolul nr. 6 se modifica.

PROTOCOLUL Nr. 7
LA CONVENTIE

*) Potrivit art. 2 punctul 7 din Protocolul nr. 11/1994, Protocolul nr. 7 se modifica.

Abrogat prin punctul 8. din Protocol nr. 11/1994 incepand cu 13.07.1995.

PROTOCOLUL Nr. 10
LA CONVENTIE

PROTOCOLUL Nr. 11
LA CONVENTIE

PROTOCOLUL Nr. 13
privind abolirea pedepsei cu moartea